

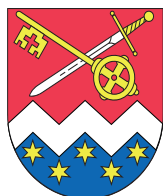
Dolnolukavický Hlasatel

ČASOPIS PRO DOLNÍ LUKAVICI, KRASAVCE, LIŠICE, SNOPOUŠOVY

V prosinci navštívili obecní úřad čerti s Andělem a Mikulášem

Z OBSAHU:

SLOVO ZASTUPITELE
INFO K PROGRAMU NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT
VÝBĚR MÍSTNÍCH POPLATKŮ - ODPAD A PES
KDY BUDE ZÁPIS DO MŠ A ZŠ?
POZVÁNKA NA ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE
MASOPUST BUDE 18. 2. 2023

Ing. Radek Hora, starosta obce

SLOVO STAROSTY

Veřejné zastupitelstva obce Dolní Lukavice se bude konat dne 2. 3. 2023 od 19,00 hodin v Dolní Lukavici, čp. 142.

Vážení spoluobčané, čtenáři Hlasatele, právě držíte v rukou nové číslo Hlasatele, první v novém roce 2023. Na úvod bych všem chtěl popřát hodně zdraví, minimum starostí a mnoho optimismu po celý rok. Spoustu z nás má s příchodem nového roku mnoho očekávání a za starým rokem zavírá dveře, ale je třeba se poučit z minulosti, která se většinou stále opakuje a hledět dopředu a postavit se čelem k výzvám co přijdou.

Na počátku roku proběhlo předání funkce hospodaření v obecních lesích novému odbornému lesnímu hospodáři panu Radkovi Šindelářovi. Pokud budete chtít využít samovýroby dřeva, můžete ho kontaktovat na telefonu 724 525 972. Panu Ing. Karlovi Luňákovi děkujeme za dosavadní mnohaletou perfektní spolupráci a jeho odbornost, která obecním lesům prospěla.

Chtěl bych také poděkovat SDH Dolní Lukavice. V sobotu 28. ledna uspořádali hasičský bál a obohatili tak kulturní program. Po dvou covidových letech se opět

uskuteční tradiční masopustní průvod v obcích Lišice a Dolní Lukavice v sobotu 18. února. Srdečně vás tímto všechny zvou. Přijďte podpořit naši obecní akci, ať už v masce nebo jako diváci.

Máme za sebou dvě kola prezidentských voleb po vypjaté předvolební kampani a již známe nového pana prezidenta Ing. Petra Pavla. S přípravou voleb je vždy spojeno mnoho práce, a tak děkuji zaměstnancům obecního úřadu za přípravu obou volebních kol a členům volebních komisí za bezproblémový průběh voleb v našich volebních okrscích.

Bc. Petra Procházková, zastupitelka

Vážení spoluobčané,

dříve než se plně začnete do prvního čísla Hlasatele v roce 2023, které je plné užitečných informací a zpráv ze současnosti i historie naší obce, mi dovolu malou úvahu.

S příchodem Nového roku přichází doba jako stvořená k novým rozhodnutím a změnám. Mnozí z nás si dali novoroční předsevzetí a nyní se snaží o jejich naplnění. To vyžaduje především poctivost, sebekázeň, posiluje sebeovládání a učí překonávat životní překážky. Všem přeji mnoho štěstí při plnění novoročních předsevzetí a věřte, že vše, co si dokážete představit, je možné.

I já mám svá novoroční předsevzetí a pro mě nová role zastupitelky mi umožňuje jejich postupné naplnění. Jedním z mých předsevzetí je usilovat o vybudování volnočasového areálu v Lišicích. Udělala jsem v tomto směru již několik konkrétních kroků. Požádali jsme pozemkový úřad o změnu bonity pozemku, který předchází starosta vykoupil k účelu zřízení hřiště. Uskutečnil se odběr vzorků půdy a nyní očekáváme výsledek. Dalším krokem bude žádost o vynětí pozemku ze zemědělského a půdního fondu. Mezi tímto procesem bych ráda na veřejném jednání seznámila občany s konkrétní podobou studie areálu a dala jim prostor k vyjádření. Váš názor

je pro nás důležitý. Věřím, že mohu pomoci změnit naše životy v obci k lepšímu, protože změna je vždy možná.

Jako členka finančního výboru bych chtěla tímto naše spoluobčany upozornit na start programu Nová zelená úsporám Light, kde mají rodiny s nižšími příjmy a senioři možnost získat finanční prostředky na rychlé zlepšení energetické náročnosti svých domovů. Podporovaná jsou snadno a rychle realizovatelná opatření, která napomohou okamžitým úsporám výdajů na energie. Konkrétně jde o tyto zásahy: Zateplení fasády, zateplení stropu, výměna oken, zateplení střechy, zateplení podlahy, výměna vchodových dveří. Více informací k tomuto programu bude zveřejněno na stránkách obce.

Na závěr bych Vám ráda popřála krásný únor a všem milovníkům zimních sportů hodně sněhové nadílky a žádné úrazy.

Převzato z <https://novazelenausporam.cz/nzu-light/>

JAK NA TO V NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT

Mám nárok na dotaci z NZÚ light?

Ověřte si, zda vaše domácnost spadá do kategorie oprávněných žadatelů o dotaci z NZÚ light. **Jste vlastníci nebo spoluvlastníci rodinného domu, nebo trvale obývané rekreační stavby? Jsou všichni členové vaší domácnosti příjemci starobního důchodu nebo invalidního důchodu 3. stupně, nebo vaše domácnost pobírala v období od 12. 9. 2022 příspěvek na bydlení?** Pokud splňujete tyto předpoklady, můžete si zažádat o dotaci.

Jaká opatření si mám vybrat?

Záměrem programu je podpořit rychle realizovatelné zateplení, s max. efektem a přiměřenými náklady. Často to bývají nekvalitní stará okna a vchodové dveře. Teplo uniká i přes nedostatečně zateplenou fasádu, střechu, stropy a podlahy. Přehled podporovaných opatření najdete na stránce NZÚ light.

Pokud si nevíte rady, poraďte se s příbuznými nebo s odborníky z Místních akčních skupin nebo EKIS a m-EKIS.

Kdy si mám žádost podat?

Žádost můžete podat před provedením

prací, v jejich průběhu i po jejich ukončení. V případě, že nemáte finanční rezervu, zažádejte si dopředu a my vám poskytneme zálohu. **Příjem žádostí otevřeme 9. ledna 2023.** Dotaci vyplatíme zpětně na realizace uskutečněné již od 12. září 2022. Čím dříve svá obydlí zateplíte, tím dříve snížíte své výdaje na vytápění.

Co budu potřebovat k žádosti?

Dříve, než podáte žádost, pořídte si fotografie míst, která budete chtít změnit. Tuto fotodokumentaci pak přiložíte k žádosti. Dále budete potřebovat Odborný posudek navrhovaných opatření, který vám zdarma vypracují zástupci Místních akčních skupin nebo EKIS a m-EKIS. Připravte si jakýkoliv doklad potvrzující vlastnictví bankovního účtu. K žádosti budete též potřebovat potvrzení prokazující čerpání důchodu nebo příspěvku na bydlení.

Jak žádost podám?

K podání žádosti budete potřebovat elektronickou identitu. Do informačního systému pro podání žádosti AIS

SFŽP ČR se dostanete přes ikonku Podat žádost vpravo nahoře na těchto webových stránkách. Nejprve se zaregistrujete a poté se můžete pustit do vyplňování žádosti. Podáním žádosti o dotaci a další administraci můžete prostřednictvím systému pověřit i jinou osobu.

Co mám dělat, když nemám počítač nebo nevím, jak postupovat?

Pokud máte možnost, řekněte si o radu v nejbližší rodině a požádejte příbuzné o pomoc s vyřízením elektronické identity i s podáním žádosti. **Obrátit se můžete též na proškolené odborníky z Místních akčních skupin a EKIS a m-EKIS, kteří zdarma poradí,** jaká opatření jsou ve vašem domě vhodná a pomohou s celým procesem od podání žádosti až po doložení realizace úsporných opatření.

Kdo mi práce na renovaci mého domu udělá?

Je na vás, zda se rozhodnete práce na za-teplení udělat svépomocí, nebo zda si najdete realizační firmu. Vybrat si můžete

i v našem Seznamu specialistů.

Jak doložím realizaci dotovaných opatření?

Po dokončení prací nám předložíte Zprávu o provedených opatřeních a fotografie realizovaných opatření. Závazný vzor a pokyny pro vypracování jsou zveřejněny v sekci Dokumenty. Zprávu o realizovaných opatřeních vám zdarma potvrdí zástupce Místní akční skupiny nebo EKIS a m-EKIS.

Kde najdu kompletní podmínky pro získání dotace?

Všechny informace o podmínkách a možnostech získání dotace najdete v dokumentu Závazné pokyny pro žadatele NZÚ light.

Kam se mám obrátit o radu?

Odpovědi na nejčastěji kladené otázky najdete v sekci Časté dotazy. **Pokud se chcete zdarma poradit s odborníky, navštivte stránku Poradenství NZÚ light,** kde najdete všechny potřebné kontakty.

INFORMACE OÚ

Místní poplatky - odpady

V roce 2023 bohužel došlo ke zvednutí poplatku na 1.100 Kč/osoba/rok, důvodem navýšení je nárůst celkových nákladů od svozové firmy Marius Pedersen a.s. V letošním roce jsme přistoupili na platbu bankovním převodem, po připsání částky na účet byla známka vhozena do schránky. Tato novinka se nám velice osvědčila, proto v roce 2023 bude placení poplatku stejné. **Obec připravila veřejný náhled předpisu za poplatek, vycházela z podkladů loňského roku.** V případě nejasností pište na email: sekretariat@dolni-lukavice.cz nebo volejte na tel. 371 120 719.

Jak zjistím, jakou částku mám zaplatit?

Veškeré informace včetně variabilního symbolu (VS) jsou zveřejněny na úřední desce a obecním webu www.dolni-lukavice.cz (aktuálně). Zveřejněno je pouze číslo popisné/evidenční, částka poplatku za odpad, popřípadě psa. Dále je zvýrazněná známka, kterou obdrží každá domácnost do schránky.

Jak si vyzvednu zaplacenou známku?

Známka na popelnici bude vhozena do schránky, ale až ve druhé polovině února. Známky za rok 2022 platí do konce února 2023.

Pes/fena

Poplatek za psa pro rok 2023 činí stále 100 Kč/pes (i fena)/rok.

Mgr. Lenka Hajšmanová, DiS., ředitelka školy

ZPRÁVY ZE ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY

Vážení čtenáři, zdravím vás již v novém roce a přeji vše jen to dobré! Školní rok se pomalu přehoupne do své druhé poloviny a nás čeká spolu s dětmi a žáky ještě mnoho zážitků. Těšíme se ale také na nové školáky. Zápisy proběhnou v těchto termínech:

Zápis do ZŠ

pondělí 3. 4. 2023
od 15,00 do 18,30 hodin
v budově ZŠ

Zápis do MŠ

středa 3. 5. 2023
od 15,00 do 17,00 hodin
v budově MŠ

Podrobné informace k zápisům (časový harmonogram atd.) budou včas uveřejněny na webových stránkách školy a též ve vitrinách škol. **Během března (termín upřesníme) proběhne v ZŠ „Den otevřených dveří“, na který srdečně zveme nejen všechny rodiče, prarodiče a sourozence našich žáků, ale i budoucí prvňáčky a moc rádi se potkáme i s vámi všemi, kteří si chcete prohlédnout jednotlivé třídy, tělocvičnu, popřípadě v loňském školním roce vybudovanou novou venkovní učebnu.**

Mgr. Radka Šperlová, žáci 2. a 3. ročníku
„Já si to uříznu sám !!“

Skvěle strávené prosincové dopoledne ve SVC Slunečnice v Přesticích proběhlo 9. a 16. 12. 2022 (pro žáky 2. a 3. ročníku). Děti měly možnost seznámit se se základy robotiky, vyzkoušely si programovat malé robůtky BEE BOT. Ale nejen moderní technika se dnes vyučuje, nezapomínáme na manuální dovednosti. Ve středisku dětem umožnili pracovat v dílně s opravdovým nářadím. Během hodiny se všichni proměnili v truhláře a nadšeně si vyzkoušeli řezat, brousit, lepit, zatloukat hřebíky...

A jak na vše vzpomínají děti? Co se jim líbilo? Zde je několik jejich reakcí: „Jak jsem řezal sám pilou, super!“ (Pepa), „Moc se mi líbilo vyrábění vysílaček a krmení králíčků.“ (Markétka), „Super hadi v teráriu.“ (Oliver), „Zvířátka, to bylo krásný!“ (Terezka), „Líbil se mi robůtek PANDA, jak mrkal.“ (Adélka), „Ještěrky, to je něco pro mě.“ (Honzíček), „Líbilo se mi prostě všechno!“ (Honza).

Bc. Petra Hadačová, MŠ

Vítejte v novém roce

A jsme zase zpátky. Tři králové, to bylo týdenní téma, které nám ukončilo vánoční období. A aby nebylo dětem smutno, navštívilo nás ve školce divadlo Šapito a také divadlo Letadlo. Čas nám letí strašně rychle a my směřujeme k maškarnímu karnevalu, jarním prázdninám a naši předškoláčky se začínou chystat k zápisům do první třídy. Letos jich máme 19 a všichni se moc těší. Také k nám zavítá asistentka firmy Prima Vizus, která již několik let u nás provádí screening očních vad dětí přístrojem Plusoptix. A co si přejeme pro zimní období? Aby se ještě na chvilku vrátila bílá zima a mohli jsme si užít zimní radovánky. Třeba to vyjde.

Mgr. Eva Horová

KULTURA - PROBĚHLÉ AKCE

Koncert Lukaváčku a divadlo v Plzni za odměnu

Koncert souboru Lukaváček se konal ve čtvrtek 15. 12. v kostele sv. Petra Pavla. Dobrovolné vstupné činilo 2.130 Kč, z této částky bylo 500 Kč věnováno na kostel. Za „vyzpívání“ odměny v roce 2022 navštívili členové Lukaváček v neděli 8. ledna 2023 představení O Rusalce v Divadle J. K. Tyla v Plzni.

Koncert Vlad'ky Bauerové

Konal se v neděli 18. prosince v kostele sv. Petra a Pavla v Dolní Lukavici.

Štědroodpolední zpívání koled v Lišicích

Konalo se tradičně 24. 12. v 15:00 na lišické návsi z activity manželů Květoňových. Akce přilákala nejen lišické obyvatele, ale také přespolní.

Tříkrálová sbírka 2023

V sobotu 7. ledna se v obcích Dolní Lukavice, Lišice a Krasavce konala Tříkrálová sbírka. V Dolní Lukavici koledovala Tereza Plasová, Markétka Krůsová a Kryštof Beníšek, doprovázela je Mgr. Eva Horová, v Lišicích Amálka a Anička Zedníkovy s Viki Peškeovou a doprovázela je Mgr. Lenka Zedníková a Krasavcích chodili Dominika Budková, sourozenci Jakub a Tereza Kratochvílovi v doprovodu Evy Budkové. V Dolní Lukavici koledníci chodili 6 hodin a nachodili přes 8 km. V Dolní Lukavici se vybralo 14.424 Kč, v Lišicích 7.011 Kč a v Krasavcích 4.388 Kč. Děkuje všem, kteří přispěli.

Hospodský qvíz

V sobotu 7. ledna se v 17.00 v hospůdce Chovatelná konal již druhý Hospodský qvíz. Vědomostní soutěž se zúčastnilo pět družstev. Soutěžilo se v tématech kulinařské speciality, filmové

hlášky, finance a Dolní Lukavice. Vítězem soutěže se stal tým „DL 82“ ve složení Blanka Zahradníková, Dana Havlová, Martina Havlová, Petr Havel a Jan Zahradník, kteří získali 78 bodů, na druhém místě skončil tým „Rodáci a spol.“ se 71 body a třetí místo obsadil tým „Bylo nás pět“, který získal 70 bodů. Gratulujeme a děkujeme všem za účast. Na podzim se budeme těšit naviděnou.

KULTURA - POZVÁNKY

MASOPUST
Lukavický

9.15
Odjezd maškar BUSem
do Lišic z BUS zastávky

9.30 - 9.55
Průvod maškar
Lišicemi

10.00
Zahájení v Dolní Lukavici
U Bílé růže

Občerstvení pro masky zdarma
Maškary provází Hájenka z Hájů
Zakončení v hospůdce Chovatelna

18. ÚNORA 2023

Mgr. Eva Horová

ROZHOVOR

se Zbyňkem Bartošem ml. (*2005), žije v Dolní Lukavici.

Jak jsi se k zálibě čtyřkolek dostal?

Dostal jsem se k tomu přes otce, který na čtyřkolce jezdil. V tomto prostředí jsem odmalička vyrůstal, a tak jsem to chtěl zkusit již jako dítě. Když mi bylo šest let, táta mi koupil první dětskou čtyřkolku. Vše mi vysvětlil a já začal jezdit.

Začal jsi hned jako dítě soutěžit?

Ano, a brzy jsem se umístil na prvních místech amatérských soutěží jako je např. Fichtl Cup a další. Jelikož se mi dařilo na lepších pozicích, rozhodl jsem se zkusit profi závody jako Offroad Maraton, PČR-CrossCountry-AČR a klasické Mistrovské ČR. V Offroad Maratonu jsem se umístil v kategorii mladší junioři celkově na 3. místě, v PČR-CrossCountry-AČR jsem byl dvakrát mistrem sezony dva roky za sebou.

Když se dívám na všechny poháry, jistě jsi se umístil i jinde, že?

Když se mi dařilo v České Republice, řekl jsem si, že bych mohl zkusit také zahraničí. Díky podpoře mé rodiny, která mi finančně podporuje a všude mi vozí, jsme před šesti lety zkusili vyrazit do Německa, Polska, Slovenska. Na Slovensku a v Polsku jsem vyhrál několik závodů. V německé soutěži Endurance Masters- DMW jsem vyhrál celkové 1. místo 4 roky po sobě. V loňském roce

jsem zkusil poprvé německý seriál GCC-Deutsche Cross Country Meisterschaft kategorii Quad a podařilo se mi vyhrát také celkové 1. místo v celé soutěži.

To je krásné, gratuluji. Jistě máš další cíle, prozrad' nám je, prosím.

Cílů mám plno, rád bych letos zkusil dálkové rally konající se v Maďarsku a Portugalsku. Největší letošní výzva je pro mě seriál o celkovém počtu 6 závodů, který se jede ve Francii na pláži a na startovní čáře je až 300 čtyřkolek z celého světa. Mým velkým snem je samozřejmě Dakar, ale to je opravdu už trochu někde jinde a o jiných penězích. Uvidíme ...

Jak se s tímto časově náročným koníčkem dá skloubit škola?

Studuji na SPŠ strojnické a SOŠ prof. Švejcara v Plzni, učební obor obráběč kovů. Hodně ve škole chybím, protože 2x do měsíce jsem pryč + tréninky, které jsou 1x až 2x týdně a to na různých místech, např. v Horšovském Týně, v Mariánském Lázních apod., ale vedení školy a učitelé mi vychází vstříc, za to jim patří velké poděkování.

Prozrad' našim čtenářům, co tento koníček obnáší?

Především zabere hodně času, nejen soutěžení, ale stálou údržbou obou strojů, fyzickou přípravou na soutěže atd. Největší překážkou je, že tahle záliba je hodně finančně náročná, protože potřebujete speciální výbavu, chrániče, boty, helmy, brýle, dresy a to vše v několika provedení, protože každý závod je jiný a potřebuji na něj jinou výbavu a to samé je ohledně náhradních dílů, to vše musíte mít také alespoň jednou navíc a hlavně u pneumatik to ani nepočítám, těch mám snad doma 30 ks. Ale hlavní je, že mi to zatím baví a baví to asi i mé rodiče a ostatní.

Mgr. Eva Horová, autorka děkuje V. Šimákovi a M. Kubecové za poskytnuté podklady

ZAPOMENUTÉ OSOBNOSTI

Josef Šimák (1902-1966)

Narodil se 22. května Josefovi, stárkovi ve mlýně a jeho ženě Marii v Předenicích čp. 1. Vystudoval Měšťanskou školu v Horažďovicích. 15. září 1919 se vyučil mlynářskému řemeslu. Studoval Pokračovací průmyslovou školu v Katoivicích. Po škole nastoupil do svého prvního zaměstnání ve mlýně ve Vodňanech, kde byl až do odvodu na vojnu. 26. listopadu 1926 přišel do Dolní Lukavice. Zde našel práci v lukavickém mlýně, pracoval jako stárek. Žil ve mlýně čp. 107. Zde prožil kus svého života. V roce 1934 se oženil s Antonií Pohankovou. V roce 1935 se jim narodila dcera Miroslava, nyní provdaná Kubecová, žije v Plzni. O rok později se jim narodil syn Josef (1936-2013). Děti v Lukavici chodily do školy. Dcera Miroslava se u kapelníka Pavla Maška učila

hrát na housle a její bratr Josef na trubku. Děti také cvičily v Sokole. Rodina se zapojovala do společenského života v obci.

Idylka však náhle skončila 28. července 1943, kdy pro pana Šimáka a mlynáře Františka Turka (1898-1973) přišlo gestapo. Důvodem bylo nelegální mletí mouky na černo. Oba byli zatčeni, odsouzeni a následně uvězněni v Klatovech. 8. března 1944 byli oba propuštěni. Pan Šimák v roce 1945 koupil mlýn v Meclově u Horšovského Týna a přestěhoval se tam se svou rodinou, o dva roky později se mu zde narodil syn Václav, který žije v Domažlicích. Pan Šimák měl povolení ke vstupu do hraničního pásma. To dostal z důvodu, kdyby potřeboval materiál v lese na opravu mlýna, mohl si pro dře-

vo zajet. Pan Šimák věděl, kdy má pohraniční stráž pravidelné obchůzky. Již z dřívější doby se znal s Janem Hajšmanem (1882-1962) z Netunic. Byl členem odbojové organizace Mafie, ministerský úředník a novinář. Ten ho požádal, zda by pomohl převést manžela zatčené Milady Horákové do Německa, kde by byl v bezpečí. Historické prameny uvádějí: „Státní bezpečnost naplánovala svůj zásah tak, aby současně s Miladou Horákovou sebrala i jejího muže Bohuslava, tomu se však podařilo uniknout. Když pro něj domů přišli dva příslušníci StB, dokázal i přes obutí do domácích pantoflí utéct

v nestřeženou chvíli přes terasu do zahrady a zmizet.“ Pan Šimák Bohuslava Horáka převedl, ale povedlo se to až na druhý pokus na podzim 1949. Když se to nepovedlo napoprvé, ubytoval pan Šimák pana Horáka u nich doma. Ukrývali ho na půdě. Poté byl u sestry pana Šimáka v Ohnišovicích. Odtud vyrazili pěšky a úspěšně ho převedl přes hranice. Obsáhleji se o tom zmiňuje Daniel Anýž v knize Jdu s hlavou vztyčenou. Pan Šimák převedl celou řadu dalších významných osobností, např. hraběte Lobkowicze, generály a další. Jeho syn Václav dodává: „Vůbec jsme o tom nevěděli, tatínek nám to neřekl. Věděla o tom jen maminka a starší bratr, ale já jsem byl o deset let mladší než bratr a asi se rodiče báli, abych to někde neprozradil.“

V roce 2020 byl Josef Šimák oceněn in memoriam, že splnil statut účastníka odboje a odporu proti komunismu. Toto ocenění získal zejména za období podzimu 1949 za významnou protikomunistickou činnost, kdy poskytoval úkryt a převáděl přes státní hranice pronásledované osoby. Josef Šimák zemřel 17. října 1966. Je pohřben v Meclově.

Jaroslava Peclová

ZIMA ZA MÉHO DĚTSTVÍ

V době mého dětství (*1944) zimní období bývalo jiné než dnes. Nebylo standardem mít doma stálé teplo. Museli jsme se o něj zasloužit. Topilo se do kachlových kamen v kuchyni. Na kamnech se také vařilo, nad kamny se sušilo prádlo apod. Večer se na nich vždy svařovalo mléko a připravoval se lógr na kávu k snídani, tak bylo více roztopeno, že se mohly otevřít dveře do ložnice, kde se během dne netopilo. Jako

malá jsem spala se sestrou v jedné posteli ve vyhřáté kuchyni. Když jsem povyrosla, spala jsem s babičkou v malé místnosti, kde jsme si vždy večer před spaním zatopili do malých litinových kamínek. Přikládala se polínka, která rychle hořela a během noci kamna vyhasla. Když jsme se ráno probudili, bylo v místnosti studeno, že jsem se musela hned z pyžama převléknout do denního oděvu. Když se topilo, bylo zapotřebí dřevo. Tatínek se vždy domluvil s hajným z Vysoké, a ten každému přidělil nějaké místo v lese, kde si těžil, jak potřeboval. Musel však daný úsek dokonale uklidit tak, že tam nezbyla ani kůra, ani klest. Hajný to vždy zkontroloval, a když místo nebylo dostatečně uklizené, dotyčný to musel napravit. Tatínek chodil do lesa s pilou přes rameno a sekerou v ruce. Když měl hotovo a potřeboval dřevo dopravit domů, požádal kočího v JZD ve Snopoušovech, zda by zapřáhl koně do vozu a dřevo mu přivezl. Doma pak dřevo rozřezal a uklidil. Pak přišla řada na babičku. Seděla na dvorku se sekyrkou v ruce a z klestu připravovala tzv. votýpky. Votýpky, podobně jako snopy z obilí, byly stejně dlouhé svázané kusy osekaneho klestí, které se nechaly vždy v kolně vyschnout, a pak se jimi topilo do kamen.

Mgr. Eva Horová

ZASLOUŽILÍ HASIČI – 1. ČÁST

Když hoří téměř celá vesnice

2. července 1849 vypukl kolem půl druhé v Dolní Lukavici obrovský požár. Kronika se zmiňuje: „Bylo pondělí a v Plzni se konal roční trh, kde byla většina hospodářů a Židů. V zadní části hospody U Bílé růže se vzňal oheň, který pocházel prý z chlévů.“

Vyhořely tyto domy čp. 2-6, čp. 29-36, čp. 42-55 a čp. 81. Pan Pavel Havlíček z čp. 42 sdělil: „Oheň je dodnes patrný na jednom ohořelém trámu v našem srubu.“ Střechy domů byly v té době doškové. Většina domů a chlévů byla dřevěná, roubená. Prudký požár byl živý silným teplým větrem. Hlasitý nářek lidí, dětí, jejich zmatené pobíhání a zachraňování oblečení, některých věcí a dobytka. Do toho hrozný řev upalujícího se dobytka v chlévech. Koně a krávy byli přivázáni v chlévech ke žlabům a ne každému hospodáři se podařilo tato zvířata odvázat a vyvést ven. Oheň byl tak prudký, že většina občanů nestačila dobytek vyvést nebo vypustit ze svých chlévů. Z obyvatel obce nikdo neuhořel. Dle vyprávění pamětníků požáru byl tak velký žár, že z rybníku na návsi byla vidět odpařující se pára, voda byla tak teplá, že z ní unikl kyslík a ryby uhynuly. Škoda byla odhadnuta přes 100 tisíc zlatých a pojištění byli jen tři křesťané a čtyři židé. Pan hrabě Ervín Schönborn občanům daroval 600 hřiven stříbra a biskup Ondřej Lindauer 200 hřiven. Pan hrabě pak lukavickým občanům hodně také pomohl tím, že je zásobil dřevem ze svých lesů a některým i dal pár kusů dobytka. Jak požár vznikl, se dnes vedou dohady, jedna z domněnek nás vede ke špatnému zacházení s popelem.

Nejstarší zasloužilý hasič je Pavel Havlíček (*1936) z Dolní Lukavice. Ke Sboru dobrovolných hasičů se přidal v roce 1955. Již jako kluk rád pozoroval cvičení starého hasičského sboru v místech dnešní vyasfaltované plochy před budovou bývalého pivovaru. Staří hasiči měli při cvičení parádní helmy a zlaté sekýrky.

Do spolku vstoupil pan Havlíček také z toho důvodu, že tam měl kamarády, např. Ludvíka Divína nebo Jaroslava Uzla st. V hasičském sboru pracoval jako strojník a poté jako člen. Vzpomíná na požár lišické hospody. Prozradil: „Stalo se to v době,

stará požární technika před výstavou 18. června 1987

kdy se stavěla rozvodna. Seděli jsme na schůzi v hostinci U Bílé růže, když přiběhl jeden z dělníků z rozvodny a křičel na nás, že si tu pěkně sedíme a ve vedlejší vsi hoří. Naložili jsme stříkačku a jelo se. Když jsme projížděli kolem židovského hřbitova, již jsme viděli, jak velké plameny šlehají mezi komíny. Hašení jsme se nezúčastnili jen my lukavičtí, ale přispěchali samozřejmě i lišičtí a také hornolukavičtí. Ti natáhli vodu do stříkaček z řeky. Stříkačky stříkaly přesně hodinu, když nám bylo oznámeno, že je po požáru. Šli jsme se podívat, co všechno shořelo. Hospoda byla bez střechy. Ještě dnes se divím, že se oheň naštěstí nerozšířil dál.“ Když byl pan Havlíček starší, pomáhal se zajišťováním cvičení na hřišti. Dovážel s cisternou vodu do hasičské nádrže. Pan Havlíček s úsměvem dodává: „Družstvo, které vyhrálo závody, se v nádrži muselo vykoupat. My jsme je tam vždy naházeli.“

Druhý nejstarší člen SDH je Tomáš Hajžman (*1937), který bydlí v Dolní Lukavici, ale je rodákem z Krasavce. Do sboru vstoupil v roce 1949. Začal jako nejmladší v Krasavcích cvičit v družstvu mládeže v letech 1952-54. Sdělil: „Vzpomínám na veletoce na dlouhých hácích na strhávání krovů. V té době jsme byli velice úspěšní a vyhrávali soutěže v okolních vesnicích. Otec vykonával funkci okrskového velitele hasičského sboru.“

V Dolní Lukavici do sboru dobrovolných hasičů pan Hajžman vstoupil v roce 1962. Cvičil v družstvu, jak u sacího koše, tak u proudnic. Ve výboru pracoval od roku 1975 jako pokladník. Vzpomíná na požár stodoly JZD ve dvoře, která shořela

FOTOHÁDANKA:

Poznáte tyto ženy?

Odpověď zleva: Růžena Honzíková, Marie Radová, Jarka Benešová, Strnadová, Jarka Benešová.

až na zdivo, požár slámy na poli pana Bendy v Lišicích pod Hradčany hasili lukavičtí hasiči spolu s přeštickými. Aktivní činnost ve sboru ukončil v roce 1968, pokud mu zdraví dovolí, chodí na valné hromady sboru. Na závěr dodává: „V paměti mi utkvělo velké okrskové cvičení hasičů v Krasavcích v padesátých letech. Hrála Maškova kapela, pivo teklo proudem a pekly se klobásky, to byla velká událost. Vzpomínám také na četné výborové schůze i s občerstvením, přípravu každoročních hasičských balů a dobrou partu.“

ZÁHADNÉ MÍSTO:

Poznáte, kde se toto místo nachází?
Připravil pro vás Václav Živný.

Odpověď: domek u židovského hřbitova „V Lochu“.

Mgr. Eva Horová

NA SLOVÍČKO S KARLEM ŠEBESTOU (*1953),

Pracoval jste jako dřevomodelář ve Škodovce a pak jako truhlář, v Dolní Lukavici jste toho také hodně ze dřeva zhotovil, prozradte nám, co všechno a kam to bylo?

Je toho opravdu hodně za ta léta. Začnu obecním úřadem, tam jsem vyrobil skříň. (Bylo to vybavení starého OÚ před rekonstrukcí). Do družiny v MŠ jsem vyrobil také skříň, nábytkem jsem vybavil i školní kuchyni (pracovní desku, skříňky). Mou práci rovněž najdete v Lukreně.

V Dolní Lukavici jste také pracoval v truhlářské dílně JZD, kdy to bylo a co jste tam vyráběli?

Nastoupil jsem v roce 1978, a to jsem začal

pracovat jako osobní řidič předsedy JZD pana Regnera. O dva roky později jsem nastoupil do dílny a v roce 1984 jsem se stal mistrem. Z naší pracovní činnosti mohu jmenovat údržbu teletníků, prasečáků, ale dělali jsme také celé stavby, základy bramborárny, jezdili jsme pracovat po celé ČR. V roce 1992 jsem odešel.

Poté jste ale stále pracoval jako truhlář, dovolím si tedy ještě jednu otázku. Co vás nejvíce bavilo vyrábět ze dřeva?

Budete se divit, ale nejraději jsem dělal schody.

Ing. Viktor Majer, Ph.D. – vnuk Viktora Valdegra

VĚDĚLI JSTE, ŽE ...

využití vodní energie je nerozlučně spjata s mlýnem v Lišicích?

Důvodem výstavby bylo využití energie toku řeky Úhlavy pro jeho pohon. Během let byly postupně měněny způsoby využití vodní energie v lišickém mlýně, kdy byla historicky využívána nejprve vodní kola a dále pak již vodní turbíny. Přibližně do roku 1887 byl lišický mlýn poháněn čtyřmi vodními koly na střední vodu, která přímo poháněla mlýnské zařízení. Tato vodní kola byla řazena v kaskádě za sebou přes šířku náhonu. Jejich průměry byly cca 3,5 m, jednalo se tedy o poměrně masivní dřevěné zařízení. Poslední vodní kolo nepohánělo mlýnské zařízení nýbrž pilu, která stávala na ostrově mezi náhonem a řekou. Pozůstatkem po těchto vodních kolech je dodnes patrná římsa na budově mlýna směrem k Lišicím, kde byla uchycena konstrukce střechy takzvané „lednice“, což je v podstatě domeček okolo vodních kol. Lednice

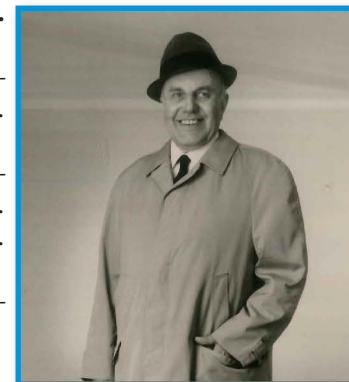
sloužila jako ochrana před mrazem, protože v zimních měsících by docházelo k namrzání vody na kolech a díky váze ledu by pak mohlo dojít k jejich destrukci. Dalším pozůstatkem po těchto kolech jsou pak zazděná klenutá okna, kudy původně procházely hřídele vodních kol do prostorů mlýna.

Mgr. Eva Horová

DL V RÁDIOVÉM VYSÍLÁNÍ - DOPLNĚNÍ

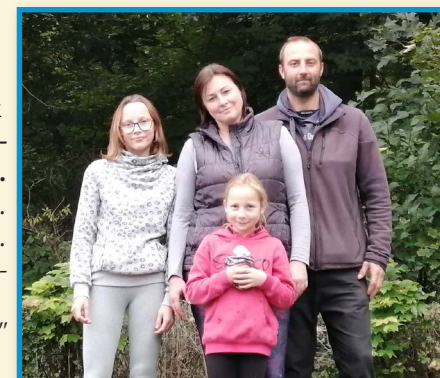
V návaznosti na vysílání v Čro Plzeň Zločiny staré Plzně a okolí (33. díl z 8. 11. 2022) a text J. Chmelíka v Hlasateli č. 6/2022 **jsem se díky Miluše Kastnerové dozvěděla další informace k osobnosti Josefa Fládra (1910-1979).**

Babička paní Kastnerové se jmenovala Filomena Šebestová, rozená Pytlíková. Byla to sestra maminky Josefa Fládra - Anny Fládrové, rozené Pytlíkové. Jejich rodiče pracovali v panském dvoře čp. 12 (dnes bývalé JZD). Naopak ze strany tatínka Josefa Fládra víme, že jeho prarodiče Josef a Josefa žili v DL čp. 75. Jeho dědeček obchodoval s vepřovým dobytčím. Narodil se 17. 7. 1850 v Horní Lukavici čp. 39 a odtud pochází jejich rod. Spolu měli pět dětí – Josefa, Jakuba, Jana, Marii a Rosalii a Jakub (*1884) byl otcem zmíněného Josefa Fládra. Díky paní Kastnerové jsem se dozvěděla, že Josef Fládr byl ženatý s Marií, rozenou Gebert, která pocházela ze Stříbra. Seznámili se v lišickém mlýně, po čase odešli žít do Karlových Varů a poté do Norimberku. Vychovali spolu dvě dcery: Annu a Lissi. V Německu pan Fládr pracoval jako malíř pokojů. Měl ještě dva sourozence: Jaroslava (žil v Přešticích) a sestru Věru (žila v Plzni). Když Anna Fládrová v roce 1967 zemřela, její syn Josef ji chtěl ze SRN přijet na pohřeb, ale do ČSR nebyl vpuštěn. Po celou dobu jeho pobytu v Německu však mamince posílal balíky a matku finančně zajišťoval. Josef Fládr zemřel v Německu 20. května 1979. Jeho manželka si až do své smrti dopisovala se Šebestovými a navštěvovala je.

NOVÍ OBYVATELÉ

Kamil Kripner (*1983) se do Dolní Lukavice čp. 97 přistěhoval 21. ledna 2022. Domek obývá s manželkou Michaelou (*1981) a dcerami Karolínou (*2008) a Kateřinou (*2014). Sdělil: „Domeček jsme zdědili po prarodičích. Leží na krásném místě v zámeckém parku. Přestěhovali jsme se z bytového domu v Přešticích a v Dolní Lukavici si užíváme krásnou přírodu, klid a ideální občanskou vybavenost.“

28. února 2022 se do Dolní Lukavice čp. 266 na Pajzovnu k trvalému pobytu přihlásil Jan Chramosta (*1976) s manželkou Kateřinou Chramostovou-Doležalovou (*1989) a dětmi Petrem (*2010), Annou (*2013), Jakubem (*2018) a Marií (*2020). Přistěhovali se z Plzně-Újezda. Paní Chramostová-Doležalová sdělila: „Dolní Lukavici jsme si vybrali kvůli hezkému okolí, škole a školce pro děti, ale i proto, že původně pocházím z nedalekých Přířovic. Líbí se nám výhled z našeho pozemku, milí sousedé a zámecký park. Do budoucna bychom rádi viděli dostavěnou

cyklostezku do Přeštic a zpomalovákky v naší ulici, kvůli bezpečnosti dětí.“

ŽIVOTNÍ JUBILEUM

Paní Jarmila Polívková z Lišice oslavila v prosinci krásných 90 let. Obec Dolní Lukavice byla osobně popřát paní Polívkové mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti do dalších let.

JUBILANTI LEDEN, ÚNOR

STREJCOVÁ Marie, DL	80 let
STRNADOVÁ Z., DL	70 let
TUREČKOVÁ M., DL	70 let
ŠIMÁK Jan., DL	80 let

BŘEZEN

KOMOROUSOVÁ R., DL	92 let
BÁRTA Šimon, S	84 let
VOLECH Josef, S	80 let
FLACHSOVÁ Jitka, DL	60 let

Obec Dolní Lukavice všem gratuluje a přeje hodně zdraví do dalších let.

HLASATEL – časopis obyvatel Dolnolukavicka. Vydává Obec Dolní Lukavice. Vychází 7-8x v roce v nákladu 450 výtisků. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Za obsah článků odpovídají jejich autoři. Fotografie Václav Živný, archiv OÚ Dolní Lukavice.

Registrováno MK ČR E 12350 Adresa redakce: Obecní úřad Dolní Lukavice 134, 334 44.

Archiv www.dolni-lukavice.cz, zodpovědný redaktor Mgr. Eva Horová, grafika Michal Böhm, Mirka Štychová. Členové redakční rady: Mgr. Eva Horová, Vítězslav Opálko, Mirka Štychová.